287024 - “Allah Nezdinde Hak Din İslâm'dır” Ayetinin Tefsiri

Soru

“Allah nezdinde hak din İslâm'dır” Ayetinin tefsiri nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Yüce Allah şöyle buyurdu: “Allah nezdinde hak din İslâm'dır.**”**

Bunun anlamı şudur: Yüce Allah katında İslam dininden başka kabul edilecek bir din yoktur. İslam’ın anlamı: Allah’a boyun eğmek ve onun emir ve yasaklarına teslim olmaktır. Sadece O’na ibadet edilecek, O’na ve peygamberlerine ve katından getirdikleri vahye iman edilecek. Şüphesiz her peygamberin şeriatı ve metodu olduğu gibi son peygamber Muhammed’in şeriatı da vardır. Muhammed s.a.v İslam dini ile tüm insanlığa gönderilmiş ve yüce Allah bundan böyle son peygambere gönderdiği İslam dininden başka din kabul etmemektedir.

Geçmiş peygamberlere tabi olan müminler, genel anlamda Müslüman adlandırılı. Cennete Müslümanlıklarıyla girerler. Şayet bunlardan biri Muhammed s.a.v’in peygamberliğini idrak ederse ona tabi olmaktan başka bir şey kabul edilmez.

Katede bu ayetin tefsirinde şöyle dedi: İslam; Allah’tan başka hak ilah olmadığına dair şehadet etmek ve Allah katından gelenleri kabul etmektir. Allah’ın meşru kıldığı dini ve peygamberleri o din ile göndermiştir. Hak din olup ondan başkası kabul edilmez.

Ebu el Aliye şöyle dedi: İslam; sadece Allah’a ihlası olmak ve ortağı olmadığına inanıp ibadet etmektir. (Tefsir el Taveri 6/275)

İbn Kesir Rahimehullah şöyle dedi:

“Allah katında hak din İslam’dır” Allah tarafından verilen bir haber olup İslam dışında bir din kabul etmeyeceğine dair bir bildiridir. İslam, Allah’ın tüm zamanlarda peygamberlere gönderdiği şeriattır. Allah kendisine ulaşan tüm yolları kapatmış ve sadece son peygamber Muhammed s.a.v aracılığıyla olan yolu açık bırakmıştır. Her kim Muhammed’in peygamberliği sonrası başka şeriata tabi olursa ondan kabul edilmeyecektir. “Kim İslâm’dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Ali İmran 85)

Böylece yegane kabul edilecek din, sadece İslam olduğunu bildirmiştir. “Allah katında hak din İslam’dır” (İbn Kesir 2/25)

İbn el Cevzi Rahimehullah, el Zeccac’ın şöyle dediğini aktarır: Din tüm varlıkların Allah’a ibadet etmelerine ilişkin her şeyi kapsar. Şeyh Ali b. Ubeydullah şöyle dedi: Din, kulun yüce Allah’a yükümlülüğünü kabul ettiği hususdur.

İbn Kuteybe şöyle dedi: İslam, selamete ve barışa girmektir. Yani boyun eğmek ve itaat etmektir. Teslim olmak da, aynı ifadeyi verir. “Falan kişinin emrine teslim oldu” denilir. (Zad el Mesir 1/267)

El Sadi Rahimehullah şöyle dedi:

Yüce Allah “Allah katında hak din İslam’dır” derken, Allah’ın başka dini olmadığını haber verip onun dışında başka bir dini kabul etmeyecek. Nitekim “İslam”, sadece Allah’a boyun eğmek ve uymak anlamına gelir. Peygamberlerin diliyle meşru kılınan din İslam’dır. Yüce Allah şöyle demiştir: “Kim İslâm’dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” Her kim İslam dini dışında bir din edinirse gerçeğinde Allah’ın dinine girmemiş olur ve peygamberlerin diliyle meşru kılınan yoldan gitmemiştir. (Tefsir el Sadi 964)

İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi:

Genel anlamda İslam, yüce Allah peygamberleri göndermeye başladığı itibarıyla kıyamete kadar Allah’ın gönderdikleriyle ibadet etmektir. Yüce Allah bunu bir çok ayette zikretmiş ve geçmiş şeriatların tümü Allah’a teslimiyeti olarak açıklamıştır. Yüce Allah İbrahim a.s diliyle şöyle demiştir: “Rabbimiz! Bizi sana teslim olmuş kimseler kıl. Soyumuzdan da sana teslim olmuş bir ümmet kıl.”

(Bakara 128)

Özel anlamıyla İslam, Nebi s.a.v'in gönderilmesinden sonra Muhammed s.a.v'in gönderildiği şeylerin tümüdür. Çünkü Nebi s.a.v.'in gönderildiği şeriat tüm geçmiş şeriatları nesh etmeiş/hükmünü iptal etmiştir. Böylece bu şeriata tabi olan Müslüman mühalif olan ise Müslüman değildir. Peygamberlere zamanlarında tabi olanlar, Müslümandırlar. Musa a.s vaktinde Yahudiler Müslüman idiler. Aynı şekilde İsa a.s'in zamanında ona tabi olan Hristiyanlar Müslümanlar idiler. Fakat Muhammed s.a.v peygamber olduğunda ona tabi olmayıp inkar edenler Müslüman değillerdir.

İşte bu İslam dini Allah katında makbul olan din olup sahibine fayda veren dindir. Yüce Allah şöyle dedi: "Allah katında hak din İslam'dır" başka ayette: "Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır."

Bu İslam yüce Allah'ın Muhammed'e ve ümmetine minnet ettiği İslam dinidir. Yüce Allah şöyle dedi: "Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı seçtim." (Maide 3) (Şerh Usul el Selese s.20)

Şeyh Salih el Fevzan şöyle dedi:

Peygamberlerin şeriatları farklı olsa dahi dinleri birdir. Yüce Allah şöyle dedi: "Dini dosdoğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin!" diye Nûh'a emrettiğini, sana vahyettiğini, İbrâhim'e, Mûsâ'ya ve İsâ'ya emrettiğini size de din kıldı..." (şura 13)

Başka bir ayette:
"Ey peygamberler! Temiz şeylerden yiyiniz ve iyi ameller işleyiniz. Doğrusu ben, sizin yaptığınız şeyleri tamamen bilirim. Şüphesiz bu (İslâm), tek bir din olarak sizin dininizdir. Ben de Rabbinizim. Öyle ise bana karşı gelmekten sakının." (Muminun 51-52)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Biz peygamberler topluluğu dinimiz birdir, peygamberler üvey kardeşlerdir"

Peygamberlerin dini İslam dini olup Allah ondan başkasını kabul etmez. İslam Allah'a tevhid ile

teslim olmak itaat ile boyun eğmek ve şirkten arınmaktır. Yüce Allah Nuh a.s diliyle şöyle demiştir: “Müslümanlardan olmakla emrolundum”

İbrahim a.s diliyle: "Rabbi ona: 'Teslim ol' dediğinde, o: 'Âlemlerin Rabbine teslim oldum' demişti."

Musa a.s diliyle şöyle dedi: “Mûsâ, “Ey kavmim! Eğer siz gerçekten Allah’a iman etmişseniz, eğer O’na teslim olmuş kimseler iseniz, artık sadece O’na tevekkül edin” dedi.

İsa a.s hakkında şöyle dedi: “Hani bir de, “Bana ve Peygamberime iman edin” diye havarilere ilham etmiştim. Onlar da “İman ettik. Bizim Müslüman olduğumuza sen de şahit ol” demişlerdi.”

Yüce Allah geçmiş peygamberler ve Tevrat hakkında şöyle dedi: “(Allah’a) teslim olmuş nebiler, onunla Yahudilere hüküm verirlerdi. Kendilerini Rabb’e adamış kimseler ile âlimler de öylece hükmederlerdi.”

Sebe Kraliçesi adına şöyle dedi: (Belkıs), “Ey Rabbim! Şüphesiz ben nefsime zulmetmiştim. Şimdi ise Süleyman ile birlikte âlemlerin Rabbi olan Allah’a teslim oldum” dedi.

İslam, tüm peygamberlerin dini olup sadece Allah’a teslim olmak anlamına gelir. Her kim hem Allah’a hem de başkasına teslim olursa müşrik olur ve O’na teslim olmuş sayılmaz. Her kim O’na teslim olmazsa kibirli olmuş olur. Allah’ın ibadetinde müşrik ve kibirli olanlar kafirdir.

Allah’a teslim olmak, sadece Allah’a ibadet etmeyi ifade eder ve sadece O’nun itaat edilmesi anlamına gelir. İtaat, ilgili vakitte emredildiği şeyi yerine getirmekle olur. şayet İslam’ın başlangıcında Kudüs’e yönelmeyi emretmiş daha sonra Kabe’ye yönelmeyi emretmişse her iki emir de İslam çerçevesindedir. Din itaattir. Her iki eylem de Allah’a ibadettir. Sadece namaz kılanın yönelmesiyle eylemin şekli değişmektedir.

Aynı şekilde peygamberlerin şeriatları ve metodları farklı olsa da dinleri birdir. Söz konusu farklılık dinin bir olmasını engellemez. Hatta bir peygamberin şeriatında iki farklı eylem olsa dahi din farklı değildir. Az önce verdiğimiz örnek gibi Muhammed s.a.v’in şeriatında ilk başta Kudus’e yönelmeyi emredilmiş daha sonra Kabe’ye yönelmeyi emredilmiştir.

Peygamberlerin şeriatları farklı olsa da dinleri birdir. Yüce Allah bir hikmet için bir hususu emredip meşru kılabilir. Daha sonra farklı bir zamanda farklı bir hikmet için farklı bir hususu meşru kılar. Nesih olmadan mensuh ile amel etmek Allah'a itaattir. Nesihten sonra nesh eden ile amel etmek vaciptir. Her kim mensuh ile amel edip nesh edeni bırakırsa İslam dini üzerinde sayılmaz. Bu eylemiyle hiçbir peygambere tabi olmamış sayılır. Bu nedenle Yahudiler ve Hristiyanlar kafir oldular. Çünkü onlar nesh edilmiş/hükmü iptal edilmiş şeriata tutundular.

Oysa yüce Allah her ümmet için uygun olanı uygun zamanda bir şeriat kılar. Bu şeriat onları islah eder ve onların yararına göre düzenlenmiş olur. Daha sonra bu şeriatları kullanım süresi sona erince yüce Allah başka şeriatı yürürlüğe koyar. Bu ilahi metod, Muhammed s.a.v peygamber olarak gönderilinceye kadar devam etmiştir. Muhammed s.a.v ile göndermiş olduğu şeriat, kıyamete kadar geçerli olup her yerde ve her zamana uygundur. Hiç değiştirimeyecek ve nesh edilmeyecektir. Yeryüzündeki tüm insanlar ona iman edip tabi olmakla yükümlüdürler. Yüce Allah şöyle dedi: "(Ey Muhammed!) De ki: "Ey insanlar! Şüphesiz ben, yer ve göklerin hükümranlığı kendisine ait olan Allah'ın hepinize gönderdiği peygamberiyim." (el İrşad İle Sahih el İtikad s. 194)

İstifade için (172775) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.